

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Б у д ь г о т о в /

33-шо (3525) №,
2021 ий 13 август,
кугарня.

Ямде лийи 0+

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Отарыште – Изи мўкшызё

14 август –
Мўй спас.

12 ияш мари

рвезе мўкшотарым куча.

Огыда ўшане? Чынак! Звенигово район Изи Пўнчылўвал ялыште илыше Никита Мешеркин (снимкыште пурлаште) мыйымат ۆрыктарыш. Тудын кочажым, М.М.Хорьковым, Провой кундемыште мўкш ончышо семын шукын палат. Михаил Михайловичын Денис эргыже тиде сомылымак шукта. Тукум гыч тукумыш куснышо пашам Никита шуя.

– Мўкшым ончаш кумылжо кум-ныл ий ончычак лийын. Шуко жап шонен коштмо пашажым ынде кок ий ышта. Никиталан Миша кочаже полша да тунукта. Кандаш ияш Егорымат кумылаўдат. Мўкшотар ялна деч кум менге тораште верланен. Чылаже кумло наре омарта уло, – оила аваже Марта Михайловна.

Никиталан пўртўс лонгаште лияш келша. Садлан йомак тўням ушештарыше мўкшотарышке кажне гана кумылын вашка. Мўнгыштё аваже тудым мўй гыч ямдылыме тутло кочкыш дене вашлиеш.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Фотом еш архив гыч налме.

ПОДПИСКЕ

«Ямде лий» газетлан кажне тылзын 15 числа марте возалтын кертыда: верласе связь отделенийыште (почто); podpiska.pochta.ru сайтыш пурыза але «Почта России» мобильный приложенийым телефонныкыда шындыза.

Рекламе.

Индекс – П4696.

«Ямде лий» 2021 ий 13 август

14 август –
Физкультурникын
кечыже.

Фотом школын архивше-гыч налме.

Ўшан виан командылан

Волжский район Пётъял кыдалаш школын тунемшыже-влак да физкультурим тунуктышо А.А.Семенов спортын эн лишыл йолташыже-влак ултыт. Ёдыр-рвезешамыч Альберт Аркадьевичын вуйлатымыж почеш спортын тёрлө видше дене сёнымашке шуыт. Тунемше-влакын «Президентский состязаний» всероссийский спорт тагасымашын регионсо йыжынгыштыже кажне ийын кўкшө лектышым ончыктат. Теният Пётъял

школын командыже (**снимкыште**) республикыште икымше верым сёген налын. Йоча-влак личный зачётыштат ойыртемалтыныт.

Ёдыр-рвезе-влак «Орлёнок» всероссийский йоча рўдерыште сентябрьште эртаралтше россиясе йыжынгыште Марий Элын чапшым кандашымше гана аралаш тўналыт.

Н.И.ВАСИЛЬЕВА,
директорын
воспитаний паша
шотышто алмаштышыже.

Историйым шергалына

1799 ий 15 августышто генерал-фельдмаршал Александр Васильевич Суворовын вуйлатыме руш войска Чови ола воктене француз-влакым кырен шалатен.

14 август – Йошкар-Олан кечыже.

Йошкар-Ола – республикын рўдолаже. Тений тудлан 437 ий темеш. Рўдола ий гыч ийыш моторештеш. Мыланем кенежым поснак келша. Йошкар-Олаште еш дене канена.

Фотом еш архив гыч налме.

Шукерте огыл фиеста-паркыште лийына, Изи Какшан энгер мучко катаман денем коштынна (**снимкыште**). Тыгак авам тёрлө выставкым ончаш конда. Ончыкыжымат сылнешт, рўдола!

Ваня ГОРОХОВ.
Советский,
Кельмаксола.

Россиясе увер

5-17 ияш ёдыр-рвезе-влак, «Леонардо» всероссийский йоча сўрет конкурсышко ушныза. «Планета моей мечты» темылан сўретым сўретлыза да

15 октябрь марте колтыза. Тўрыс уверым konkurs.leonardo.ru сайтыште лудса.

«#ЯБерегу» всероссийский экологий фотоконкурсшто мастарлыкдам тергыза. 5 сентябрь марте яберегу.рф сайтыште йодмашым пуыза да фотографийым колтыза.

Кажне кумылан ен «Мый – грамотный йолешке» всероссийский акцияш ушнен кертеш. Сўретым, почеламутым, фотографийым але вес усталык пашам centrideia@mail.ru адрес дене электрон почтыш 31 август марте колтыман.

Марий Элысе увер

Йошкар-Оласе Благовещений башныште сўретче Наталья Орехован «Марий калыкын илиш азбукажы» ончерже почылтын. Тыгак лўман книгашкыже пурталтше сўрет-влак дене палыме лияш лиеш. Ончер 1 ноябрь марте шуйна.

Марий Эл Республикым Вуйлатышын пунчалже почеш, кундемшытына 4 сентябрь гыч турнявўчыжым погаш лиеш. Законным пудыртышо-влаклан штрафым тўлыктат.

Марий Эльште 10 август гыч 7 сентябрь марте «Школыш погынаш полшо» поро кумылым ончыктышо акция эртаралтеш. Школлаште штаб-влак ултыт. Пўлек шотеш тетрадьым, портфельым, школ формым, йолчиёмым да молымат кондаш лиеш.

*Йӱратыза книга м.
Тудо ылышым
куштылмда, уш-
акылым пӱеемда,
лугалт пытыше
шоньмашым
рончаш полша...
М.ГОРЬКИЙ.*

Марий Элыште йоча-влаклан келшыше сылнымутым возышо марий да руш серызе-влак шагал улыт. Йоча шинча дене ончышо, йоча йылме дене «кутырышо» писатель-влак кокла гыч иктыже – руш серызе Екатерина КЛЮЖЕВА (снимкыште).

– Екатерина Михайловна, писатель лияш мо таратен?

– Ты корныш йӱршын вучыдымын шогалынам. Тиде мыйын профессием дене нигузе кылдалтын огыл. Мый программист улам. Школышто литератур урокым йӱратенам, но жап эртымеке, тидын нерген монденам. Йошкар-Оласе Ширияково микрорайон дене ошкылшемла, шинчамлан тошто пӱрт, кугу пушенге, пийшамыч перненыт. Мӱнгӱ пӱртылмекем, ужмем почеш эсsem возенам. «Пуракаҥше» лаштыкемым

Йоча йылме дене «кутыра»

икмыняр жап гыч луктынам да серызем келшен. Эсsem мучашленам. Тыге ойлымаш шочын.

– Тендан музыка да кӱ?

– Вич ияш эргым возаш кумылым луктеш. Ола урем дене ошкылшыжла мура. Шукерте огыл почеламутым возен. Мыят тудын дене

пырля почеламут корнылам шочыктем.

– Персонажда-влак илыш гыч налме улыт?

– Уке. Южжым, можыч, чын илыш гыч налынам. Произведенийласе образ-зем-влак иктешыше улыт: иктын койыш-шоктышыжо весе дене ушнен, кокымшын тӱсшӧ кумшо дене варналтын.

– «Ещё чашечку?» ойлы-машын Наденька персонажше дене тендан мо икгай уло?

– Шонен лукташ, фантазировавлаш йӱратымына, очыни. Школышто тунемме годым класс вуйлатышына икана тыгай йодышым пуэн: «Те иктаж-могай шоньмашым илышыш шындарен кертыда ыле гын, мом ойыреда ыле?» «Тӱня кажне 10 минутышто вашталтше», – манын вашештенам. Южгунам йокрок лийын кая. Садлан мый фантазий тӱняшке «куснем». Наденька персонажем тыгай.

– Кажне йоча серызе лийын кертеши мо?

– Кажне йоча серызе лийын кертеши, очыни. Эн ондак шижмашым кӱчыкын возет. Мутлан, ала-молан чот куаненат але ала-кӱлан нелеш налынат. Вара молан куанымет але сырымет нерген шоналтет. Тиде мо дене мучашлалтмым иктешылмаште серет. Тыге ойлы-маш-влак шочыт.

Х.АЛЕКСАНДРОВА
мутланен.

Авторын фотожо.

Палаш онгай

1859 ийыште Лев Николаевич Толстой Ясный Поляныште йоча-влаклан школым почын. Шкеак «Азбукым» возен. Тушко йомакым, басным, калыкмутым, калык палым пуртен. Книга 1872 ийыште лектын. Кум ий гыч «Новая азбука» кокымшо изданийым савыктен. Варажым ныл томан «Русская книга для чтения» книга ямдылен.

Л.Н.Толстой йоча-влаклан 629 произведенийым возен.

Уш-акылдам пойдарыза

Мый книга м лудаш йӱратем. Сандене Марисола книгагудыш чӱчкыдын коштам. Детектив ден фантастике сынан книга-влак утларак келшат. Британ писатель Софи Клеверлин «Скарлет и Айви» книгажым шукерте огыл лудынам. Тушто йыгыр ӱдыр-влак нерген ойлалтеш. Приключений сынан детективым молыланат лудаш темлем. Книга м лудын, шуко ум пален налаш, шинчымашым келгемдаш лиеш.

Валерия ВАСИЛЬЕВА.

Шернур район.

#У_мутым_тунемына

Локетбук – кӱсеныште коштыкташ келшыше пушкыдо коман изи книга.

Сылнымут шонкалаш тарата

Лилия
ГОРДЕЕВА
(снимкыште)

Волжский район Карай школым тений тунем пытарен. Чолга улмыж дене шу кы л а н

#Лудшо_ен_ончылген

пример лийын. Руш йылме да литератур дене районсо олимпиадыште ик гана веле огыл сенышыш лектын. Книгам шуко лудмыжо ўдырлан кўкшытыш шуаш полшен.

– Мый яра жапыште пўртўс, янлык нерген лудаш

йўратем. Мутлан, янлык-влак нерген книгам шергал-меке, нунын илышыштым умылаш тунемат. Чингиз Айтматовын «Плаха» романжым лудмеке, пире илыш нерген ятыр шонкаленам, – ойла Лилия.

Ўдырлан марий произведений-шамычат келшат. Тыге марий йылмыже пойдаралтеш, тўняумылымашыже кумданеш.

– Книгам лудмеке, кажне геройын койыш-шоктышыжым, пашажым аклет. Шкендым нунын дене таңастарет. Иктаж-могай ситуацийыш логалмеке, произведенийым шарналтет да чын корным ойырымо нерген шонкалет, – ешара Лилия.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Авторын фотожо.

Усталыкым тергат

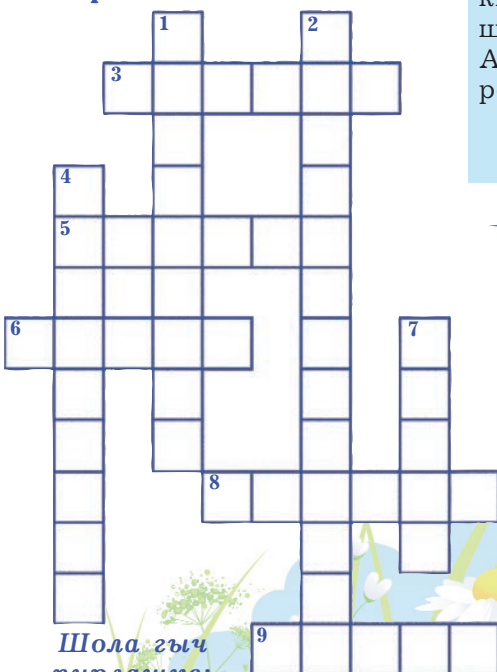
Йошкар-Оласе 2-шо номеран школын тўналтыш класслаштыже тунемше-влак тўрлў конкурсыш ушнат. Республикысе йоча да самырык-влаклан В.Х.Колумб лўмеш книгагудо дене пентгыде кылым кучат. Марий Элын 100 ияш лўмгечыже вашеш «Мый йўратем родной элемым» регион-влак кокласе конкурс дистанционно эртен. Катя Петрова ден Ариана Данилова самырык поэтессе-влак Алёна Яковлева ден Надежда Моисеева-Эмыканын почеламутыштым лудыныт. Сеныше лийын огытыл гынат, кумылышт волен огыл: шкеныштым тергенит, калык ончыко лекташ тунемыныт.

Л.И.АЛЕКСЕЕВА,

туныктышо.

Кроссворд

Н.Игнатьевын «Савик» романже почеш.

Шола гыч пурлашке:

3. Бачышка. 5. Пучыртан ...
6. Старшина. 8. Поян марий Мўшкыр ... 9. Онучин ...

Кўшыч ўлыкў:

1. Ял. 2. Урядник. 4. Исправник. 7. Тўн герой.

В.СМИРНОВ.

Калык акла

Марий Элым моктыде омак чыте. Мотор пўртўсшак мом шога! Сылнымут мастар-влак ятырын улыт. Нунын коклагыч эн йўратымыже – Сергей Чавайн. Тудын пашаже-влакым калык акла. Произведенийже-влак почеш спектакльшамыч шындалтыт. Миклай Казаковымат шукын палат. А Валентин Колумб марий поэзийым Совет Ушемлан палдарен. Йыван Кырла гын тўнялан палыме.

Анастасия ИВАНОВА.

Морко, Кугу Шале.

#У_книга_шўрлык

Марий Эл Республикын калык поэтше Геннадий Сабанцев Антуан де Сент-Экзюперин «Маленький принц» йомакшым марий йылмыш кусарен. Книгаште Экзюперин сўретше-влакым кучылтмо. «Маленький принц» йомакым 363 йылмыш кусарыме.

Сенгымашлан ўшанем

Усталыкем тўрлў конкурсышто тергем. Шукерте огыл «Колумб лудмаш» сылнымут конкурс-фестивальыш ушненам. Тудо онлайн йўн дене эртаралтын. Танасымашлан В.Колумбын «Муро, муро, шырчыкна!» почеламутыштым ямдыленам да сертификат дене палемдалтынам. Келге шинчымашым да мастарлыкым поген, ончыкыжым кугу сенгымашке шуаманын ўшанем.

Полина АЛЕКСЕЕВА.
Морко, Коркатово.

«Театр» үжеш

У Торъял район Чүксола книгагудо пелен «Изи артист-влак» клуб пашам ышта. Тудым книгагудо вуйлатыше Л.И.СОКОЛОВА вўда.

– Людмила Ивановна, клуб кунамсек пашам ышта?

– 2016 ийыште Оксана Михайловна Глушкова клубым почын. 2017 ий гыч тудым мый вуйлатем. Ончыч клубыш кугыен-влак погыненыт гын, кызит йочасадышке коштшо да 1-7-ше класслаште тунемше ўдыр-рвезе-влакым (снимкыште) чумырена.

– Шкешотан «театрын» тўн сомьлжо могай?

– Йоча-влакым библиотекрыш кошташ да книгагудо лудаш кумыландыме шонымаш дене пашам ыштена. Ўдыр-рвезе-влакым сценыште шкем кучаш туныктена. Марий але руш йомакым ойырымеке але сценарийым шке возы-

меке, йоча-влак дене тўшкан лудына. Роль-влакым шеледена. Вара кажне шомакым раш да чын ойлаш тунемына. Мый вожылышырак йочалан кугурак рольым пуаш тыршем, тыге тудо чолгарак лиш. Спектакльым ямдылымеке, пошкудо яллесе йочасадлашке лектына. Клубышко коштшо кугурак ийготан-влак изиракшамычым кушташ туныктат.

– Пашаикыда ваштаалтышым пурташ шонедат?

– Мый юнкор кружокым почаш шонем. Кызит йоча-влак ямде йомакым лудыт гын, ончыкыжым нуным шке гыч возаш кумыландынем. Тўналтыште ямде йомакым кызитсе илышлан кельшта-рен возыкташ лиш. Тиде пашалан тунем шумекышт, нуно шке серен кертыт.

Х.ГЕННАДЬЕВА мутланен.

Фотом книгагудын архивше гыч налме.

#Лўмгече

Лўм:
Владислав
Анатольевич
Бахревский.
Шочын:
1936 ий 15
августышто,
Воронеж
олаште.

Тунемын: Орехово-Зуево оласе пединститутын литератур факультетыштыже.

Книга-влак: йоча ден самырык-влаклан – «Вертолетчики», «Светка», «Мальчик с Веселого», «Светличка», «Куличок», «Пряха», кугыеншамычлан – «Непобежденные», «Избранник детства», «Темный спас» да ятыр молат. 100 угла книгагудо савыктен луктын.

Паша: Оренбург кундем Сакмара селасе «Путь к коммунизму» район газетыште, «Пионер» журналыште, «Литератур газетын» шанче пўлкаштыже тыршен.

Онгай факт: чыла произведенийже-влакын тиражыштым ушаш гын, 10 миллион экземпляр погына. А.С.Пушкин, В.П.Крапивин, А.Невский лўмеш премий-влакын лауреатше.

Руш серызе
В.А.Бахревскийын шочмыжлан – 85 ий.

#Сўрет_ончер

«Невеста солнца» саам йомак почеш Екатерина **ВЕРЕНИЧЫН** сўретше. Медведево, Руэм.

Тест

«Дом с жабой» ойлымашыже почеш.

1. Пўртын озаже-влак икгай лўман лийыныт. Могай?
А) Маша. Б) Маня. В) Лиза.
2. Ўдыр могай классыш коштын?
А) Икымше. Б) Кокымшо. В) Кумшо.
3. Шлўпа мон лўмжў?
А) Пырысын. Б) Пийын. В) Ужаван.
4. Изи ўдырын омыштыжо ужава кушко савырнен?
А) Василиса Прекраснаяш. Б) Елена Премудраяш.
В) Шонго коваш.
5. «Трррууи!» манын мо мурен?
А) Кайык. Б) Ужава. В) Шудышырчык.

Ида ўркәне!

Мый энциклопедийым лудаш йўратем. Шергалмеке, шуко ум пален налам. Энциклопедийым шочмо кечемлан чўчкыдын пўлеклат. Ачам ден авамат налыт. Книгаште пўртўс, янлык-влак нерген лудаш онгай. Ўдыр-рвезе-шамыч, книгагудо лудаш ида ўркәне. Шуко пален налыда!

Виолетта ТРИФОНОВА.

Советский, Кельмаксола.

Еш дене лудына

Пеш ожно, шукерте,
кунам айдеман
Чот вийдыме лийын
пүртүс коклашат,
Иленыт ең-влак, кугу ешыш ушнен.
Тыге тушманат лүдын-лүдын чакнен.
Мландат темын сылне пеледыш еш ден.
Ужар чодыраш кайык йүк иланен.
Но икана шучко лишеме лүшкен,
Айдеме ешлан кугу ойгым конден:
Поран тарванен,
мланде мучко коштеш,
Ий ден леведалт,
мланде йöсын шортеш.
Поран пешак шучко, чыла шалата,
Ең-влакым, көм ужын,
эре кылмыкта...
Шепкаште,
пеледыш коклаште киен
Аван изи шочшо.
Поран толылден
Да тудым йодеш ужалаш Ава деч,
Вет колыныс:
үмыржö лугыч күрлеш,
Кунам эрге шке
йол үмбак шогалеш.
Ава тидым раш пала; пеш ойгыра:
Ньогажым пуа Поранлан кузерак?
Вет тудлан мурен эр-кас
мурым эртак,
Вучен кушкын шумым. Көн ынде титак?
Йочалан, кылмен, Поран кидеш тўнаш?
Кола тудо, нöргö, ок сене. Илаш
Ава тудым ончыш – илаш да кушкаш.
Поран тўналеш ең тўшкам лўдыкташ:
«Ода пу йочам, кылмыктем чыладам.
Ыштем илемдам садыгак ий орам».
Осал ең-влак лўдын, кылмен чытырат,
Авалан йочажым пуашак күштат.
– Уке, нигунам! – Ава чот кычкыра
Да ушым вигак йöсланен йомдара.
Йочам Поранлан осал ең-влак пуат,
Ньогам пуйто тамыкыш вик кудалтат.
Поран йывырген, пўтырен нангая.
Изи чумырка чонешталын кая.
Ава ойла, верже гыч йöсын кынел:
– Ой, мом ыштем мый? Уке чон куанем...
Ончале шепкашке, а тушто, пызнен,
Изи күдыронгыр гына кодылден.
Ава, тудым налын, пеленже иша,
Да корныш лектеш, кеч уке йол кыша.
Кая лум үмбач, орланен, пеш торащ,
Пораным күлеш тудлан ынде сенаш.
Ава йöсланен кошто лум коклашат,
Но эрге ок кой нигуштат, нигуштат!
Муралтыш ондаксыла мурым тудлан,
Ава ойгыра, муро мутшо тулан:

Алевтина Михайловна

Сенькова 1957 ий 19 августышто Звенигово район Юмбылак ялеш шочын. Какшамарий школым тунем пытарен. Йочасадыште, школышто пашам ыштен, клубым вуйлатен. Почеламут ден ойлымаш-влакым школышто тунеммыж годым возаш тўналын. Калык фольклорым поген. Мыскара сынан икым-ше ойлымашыжым «Пачемыш» журналеш савыктыме. Тудын лирикыжым М.Якимов ден С.Вишневский кўкшын акленыт. «Тый улат мыланем ныжыл йўр» (2013) книгаже уло. Тушко почеламут ден серыш-влакым, илышыж нерген очеркым пуртымо. А.Сенькован почеламутшылан ятыр муро уло. 2020 ийыште илыш дене чеверласен.

#Луд#Лончыло#Лий_ончылно

АЛЕВТИНА СЕНЬКОВА
АВА
Легенде

*Изи мөр пеледышем,
Мыйын илыш куанем...
Куштырак кычал муам?
Ала ом уж нигунам?*

Лишеме Ава ий гай курык воктек,
Ончале: аза кү пеленак туртеш.
Ок кыре лач шўмжö.

Ава шупшалаш,
Тöча ырыкташ...

Но Поран лишемеш.
Авам ужын,
утгыч шыдешт нöлталтеш.

Шке эргым öндале
Ава пеленжак,

Ок пу Поранлан,
но Поран вианрак.

Вашке Ава лие ий гае курчак,
Ик кидше пеледышым
эплын куча.

Лач шўмжö кыра чарныдегеч Аван,
Да шокшым пуа ты пеледышлан,
Аза изиш ырыш шўм-чонжо пелен,
Поран йывырген, сененамак шонен.
Пеш шуко ий шогыш Ава йöсланен,
Пеледыш кидешыже кушко элнен.
Ик кечын ий шулыш аван шокшо ден,
Да ойгыжо тудын иземе, пытен.
Тынар погынен чонын тулжо улмаш!
Тынар шонен эргым вашке кынелташ!
Камвоч, күдыронгыр лумет шулыкта,
Да шокшо Пораным покта да покта.
Аван шочшо ырыш шўм-чонжо пелен,
Тöршталтыш, шогале, ончале шымлен.
Поран мўгырен, чытырен толаша.
Нимом ыштен ок керт. Могай томаша?
– Авай! – кычкырале йоча, да Поран
Трук шулыш, мучаш лие сут үмырлан.
Аван чонжо эргым тыге утарен,
Могай кугу вий Аван уло пелен.
Пуа ончыч илышым шке шочшыжлан,
Кўлеш – ок чамане шке үмыржымат.
Ава! Могай ныжылге мут чонемлан.
Ава! Могай вий да могае куан.
Нигö ок алмаште авам шочшылан.
Кўлеш сай ава чылалан, чылалан.

Сўретым Интернет гыч налме.

Россий Федерацияысе цифровой вианжаш,
связь да массовый коммуникаций министерствын
окса польшыж дене лукмо.

Петр I Российым вуйлаташ тўналмекеже умылен, элым чот виандыман: заводлам, фабрикалам чоныман. Балтий теңыз воктене Швейцыйын сененналме мландылам Россиялан пўртылтыман. Чыла тидымышташ тунемше ең-влак кўлыныт. Петр I шкеже эре тунемын, моло-влакымат виеш туныктен. Петр I Россияшты армияым чумырен. Салтак-влакым чот туныктен. Тиде армиялан кўра 1709 ийыште Петр I Полтава воктене крдалмаште швед-влакым сенен. Тыгодымак теңыз флот вианын. Петр I вуйлатыме жапыште (1689-1725) Россия виан кугыжанышыш савырнен.

Кабачок – ТОНН ДЕНЕ

Шошым кочам дене коктын савар воктене да паренте пакчан кок могырешыже 120 кабачок нўшмым уралтышна. Кызыт ончен ўрат: экватор чодырала веле койын шогат. Кушкылын вургыжо 120 сантиметр кўкшытан. Ик тўшкаште – 5-6 кабачок, кокла нелытышт – 3 килограмм. Ик нўшмў 15 килограмм кабачокым шочыкта. Тугеже ме тений 1 тоннат 800 килограмм пакчасаскам поген налшаш улына. Вольыклан пукшаш лач келшен толеш.

Даша СОШИНА.
Морко, Купсола.

Мўй спаслан игече мардежан гын – луман да йўштў тельым вучыман.

Олма спаслан игече кукушо да ояр гын – шыжым йўршагал, а теле йўштў лиеш.

Олма спас годым игече йўран да пылан гын – шыже ночко лиеш.

Калык пале-влак.

– Эргым, молодец улат, шортмым ике чарнышыч! – ава эргыжым мокта.

– Мый чарнен омыл, калалтем да узш тўнлалам!

Шоптыр варене

Коеш шоптырвондо шемын – Вашкерак погаш лекман. Шоптыр мландымбаке велын, Писын-писын погыман.

Ме авам ден эр эрдене Ик ведрамак темышна. Шере, тамле шоптыр дене Ме вареным шолтышна.

Костя ШЕХУРДИН.

Шернур, Кукнур.

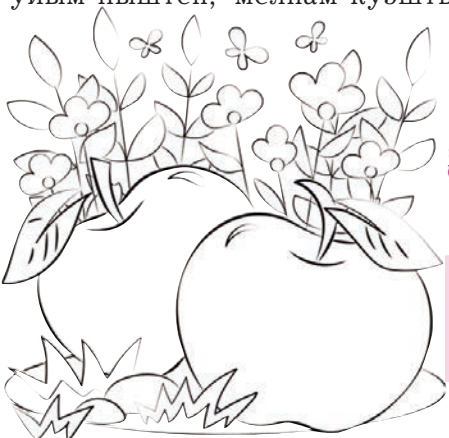
Изи озавате

19 август – Олма спас.

Олман мелна

Кўлыт: 50 грамм ушкал ўй, 1 муно, 1 стакан кефир, 1 олма, 1,5 стакан ложаш, 2 изи совла разрыхлитель, 2 кугу совла сакырложаш.

Кефирыш муным пыштен лугена. Тушко левыктыме ушкал ўйым опталына. Ложашым, разрыхлительым, сакырложашым ешарена. Олмам тўрко гоч нўжына але блендер дене тыгыдемдена, вара руашыш пыштена. Салмам ырыктена, кушкыл ўйым пыштен, мелнам кўэштына.

Сўретым чиялтыза.

Пўчкедыме

олма вачке ынже шемем манын, лимон сокым шыжыктыман.

Синквейн

Олма
Тамле, йошкарге.
Шочеш, кушкеш, чеверга.
Мыйын йўратыме фруктем.
Кочкыш.

Анна БУЛЫГИНА.

Советский, Ырша.

«Ямде лий» йоча газет
Тўн редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз. Заказ
Формат – А-4-8.

https://vk.com/yamde_lii
<https://ok.ru/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: ямделий.рф

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикасы культуру, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Кугарня» газет» кугыжаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийыште погымо да версталыме, «Марий Эл Республикасы Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследийым аралымаште законодательствым шуктен шогымым эскерыше Федеральный службын Приволжский федеральный округысо управленийыштыже регистрировальыме.
Номер – ПИ №ФС 18-1999,
2005 ий 10 февральыште пуымо.

0+

Печатьыш пуымо жап –
14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонымышт тўрлў лийын кертыт. Серыш-влак мўнгош огыт колталт.
Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийын да издательын адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооруженный Вийын 70-ше идалыкше урем, 20-шо пўрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

Саша НИКИТИНА.
Татарстан, Агрыз, Буймо.

Родион МАМАЕВ.
Кужэңер, Купсола.

Оля СТЕПАНОВА.
Морко, Шап Унчо.

**Кенгежын
чияже**

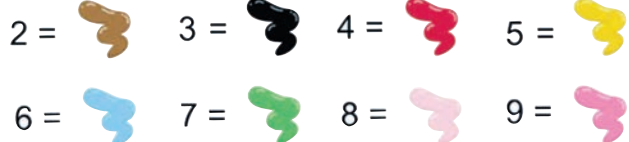
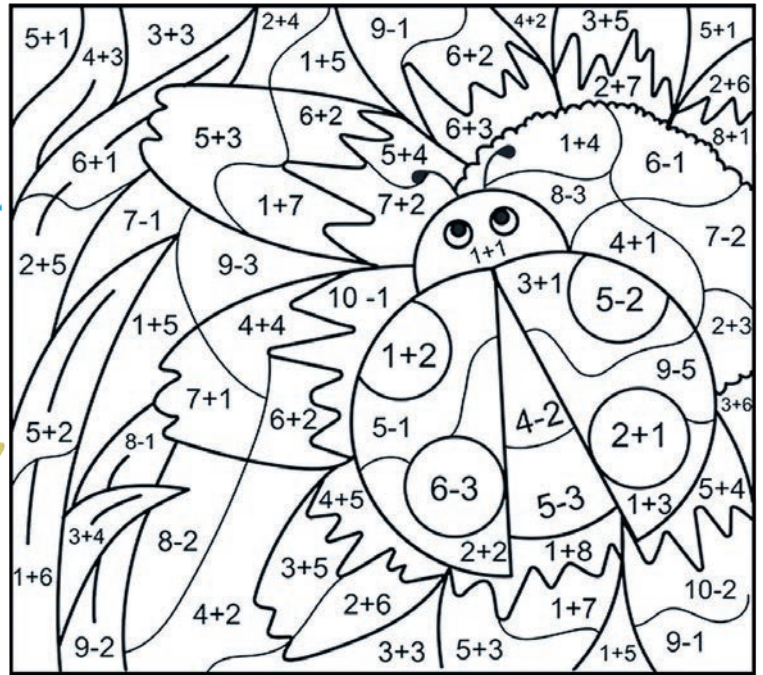
Конкурс

5 ойыртелым
муза.

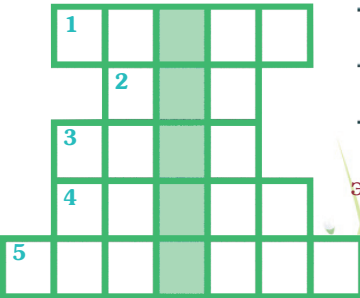
Тушто
Чодыраште
коштеш,
мүкшотарым
кычалеш.

Сүретым вашмут
дене келыштарен чиялтыза.

Кроссворд

Чыла йодышлан чын
вашмутым пуymeке,
могай мут лектеш?

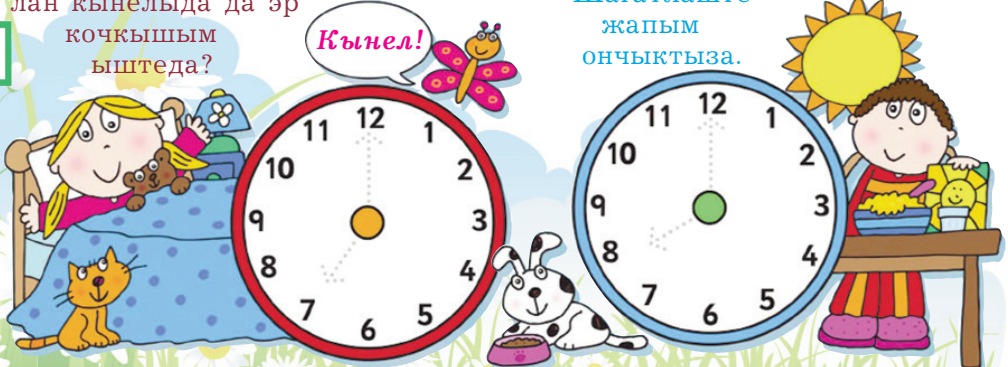

**Шот-
лыза:**
___ = $\epsilon - \sigma$
___ = $\epsilon + \tau$
___ = $\epsilon \times \delta$

Йоча-влак, а те
эрдене мыняр шагат-
лан кыনেдыда да эр
кочкышым
ыштеда?

Шагатлаште
жапым
ончыктыза.

1. Чайгорка (диалект).
2. Патыр-влаклан тиде моткоч күдеш.
3. Ожно тиде вольык тракторым алмаштен.
4. Чыве-влак пеш йоратат.
5. Тудым вес семын роколма маныт.

8 Злата МАКСИМОВА.
Морко, Эңерсола.